

Tid för eftertanke när det omöjliga blivit möjligt

Samhället

i stort betraktat har dragit i nödbromsen. Inom loppet av två månader har samhällena i varierande grad tagit paus. Hur länge pausen kommer att pågå är det ingen som för närvarande vet, även

om vissa öppningar helt nyligen börjat skönjas.

Intressant har varit att följa hur det svenska samhället på relativt kort tid ställt om sjukvården för att uteslutande kunna fokusera på viruset och dess konsekvenser. Samarbeten inom sjukvården som tidigare ansetts vara omöjliga att genomföra har helt plötsligt blivit en realitet när kartan drastiskt ritats om. I sådana här akuta lägen är det omöjligt att hävda "revir", det handlar om att agera för att rädda liv. En from förhoppning är att dessa lärdomar kan förvaltas och utvecklas i det samhälle som kommer efter Covid19-krisen. Det som tidigare har varit mer eller mindre omöjligt kanske blir möjligt. Det jag tänker främst på är arbetet med att utveckla en samverkansmodell kring samsjukliga vilket i årtionden varit en akilleshäl för socialtjänsten, beroendevården och psykiatrin.

Krisen

har blottlagd brister inom exempelvis äldrevården. Brister som i

många år lyfts fram i reportage, forskningsrapporter och granskningar. Man kan i det här sammanhanget även reflektera över

vilken betydelse driftsformerna har haft. Hur som helst är det för

tidigt att konstatera och slå fast något innan analys och utvärdering görs. Nu är samhället mitt uppe i krisen men i sinom

tid lär vi sannolikt få veta.

Annat som blivit tydligt är ojämlikheten i det svenska samhället och i världen. Om man i framtiden gör en analys på metanivå, kommer man att se att även denna gång är det i huvudsak de svaga och skyddslösa grupperna i samhället som drabbats värst. Detta givet att mer etablerade grupper också drabbats, annars hade inte hela samhällen stängts ner vintern/våren 2020. Annars hade inte hela samhällen belagts med mer eller mindre ingripande restriktioner. Det är en märklig tid vi lever i.

Ord

som fått en reell innebörd i dessa tider är solidaritet och människors lika värde. Begreppen har tidigare återkommit i de politiska debatterna men oftast uppfattats som floskler då inget

tycks ha hänt i praktiken. Det vi nu alla är med om och som vi samlats kring är rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten (FHM) om att

stanna

hemma om du känner dig sjuk, håll social distans, tvätta händerna

och så vidare. Det som väglett oss genom krisen är kunskap och inte minst att det inte finns några enkla lösningar på komplexa

samhällsproblem.

Ytterst syftar FHM:s rekommendationer till att rädda liv. Så vitt jag kan bedöma har det svenska samhället efterlevt dessa rekommendationer. Om vi i Sverige, liksom många andra länder lyckas minska smittspridningen och skydda de sårbara grupperna i samhället har vi varit med om något historiskt.

En

återkommande känsla under de senaste två månaderna, snart tre, är

att vi alla sitter i samma båt. Vi ingår alla i samma

samhälleliga
gemenskap.

Samhället som vi hittills vant oss vid, innan Covid19-krisen, kommer sannolikt inte bli det samma när det väl öppnas upp igen. En förhoppning är att de frågor som växt/växer fram under krisen i efterhand problematiseras och fördjupas och blir användbara i det fortsatta samhällsbygget.

Tiden

vi nu lever i ger utrymme för eftertanke både i stort och i smått.

Anders Arnsvik

Socionom/Master i socialt arbete